

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/5983. számú

törvényjavaslat

egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról

Előadó: Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Budapest, 2015. augusztus

2015. évitörvény

egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról

1. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

1. §

(1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 326. § (13) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(13) A menedékjogról szóló törvény, valamint a végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján indult felülvizsgálati eljárásokban – a (14) bekezdésben foglalt kivétellel – a felperes belföldi lakóhelye, ha lakóhelye nincs, tartózkodási helye, ezek hiányában - a menekültügyi nyilvántartás szerinti - szálláshelye szerint illetékes ítéltábla székhelye szerinti közigazgatási és munkaügyi bíróság - a Fővárosi Ítéltábla esetében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - jár el. Ha a felperesnek – a (14) bekezdésben foglalt kivétellel – nincs belföldi lakóhelye, tartózkodási helye, illetve szálláshelye, az utolsó belföldi lakóhelye, ha lakóhelye nem volt, utolsó tartózkodási helye, ennek hiányában - a menekültügyi nyilvántartás szerinti - utolsó szálláshelye szerint illetékes ítéltábla székhelye szerinti közigazgatási és munkaügyi bíróság - a Fővárosi Ítéltábla esetében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - jár el.”

(2) A Pp. 326. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14) A menedékjogról szóló törvény szerinti határon lefolytatott eljárások alapján indult felülvizsgálati eljárások a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagos illetékességébe tartoznak.”

(3) A Pp. 339. § (2) bekezdés *j*) pontjában a „menekültként” szövegrész helyébe a „törvény eltérő rendelkezése hiányában a menekültként” szöveg lép.

2. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása

2. §

(1) A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. § (1) bekezdése *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A környezethasználat - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel -)

„*a*) a környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén - *a b) és f)* pontban foglaltak kivételével - a tevékenységre a környezetvédelmi hatóság által kiadott környezetvédelmi engedély,”

(jogerőre emelkedését követően kezdődhet meg, illetve folytatható.)

(2) A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. § (1) bekezdése a következő *f*) ponttal egészül ki:

(A környezethasználat - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel -)

„*f*) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikk (3) bekezdésének vagy 2. cikk (4) bekezdésének végrehajtása érdekében, külön törvényben meghatározott esetekben környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nélkül kezdődhet meg, illetve folytatható”

(jogerőre emelkedését követően kezdődhet meg, illetve folytatható.)

3. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 67. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikk (3) bekezdésének vagy 2. cikk (4) bekezdésének végrehajtása érdekében, törvényben meghatározott esetekben nem kell előzetes vizsgálati eljárást lefolytatni.”

3. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosítása

4. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 4. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3a) A magyar történelem kiemelkedő jelentőségű helyszínein lévő, a nemzeti vagyronról szóló törvény szerint az állam kizárólagos tulajdonába tartozó építmények vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek és műemlékegyüttesek, valamint az országos jelentőségű kulturális és sport rendeltetésű építmények telkére, valamint az azok közvetlen környezetébe tartozó telkekre vonatkozóan az ott megvalósítandó közérdekű beruházás érdekében, valamint a nemzetbiztonsági célú építmények telkére vonatkozóan a Kormány rendeletben megállapíthatja a beépítés szabályait.”

5. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a 6. § a következő (3) és (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Ha országos közérdekből, kiemelt nemzetgazdasági érdekből vagy nemzetbiztonsági érdekből szükséges, törvény a települési önkormányzatot – a fővárosban a fővárosi vagy a kerületi önkormányzatot – kötelezheti, hogy – a Kormány által rendeletben meghatározott

határidőre – gondoskodjon a településfejlesztési koncepciójának, integrált településfejlesztési stratégiájának és a településrendezési eszközeinek elkészítéséről, módosításáról, azok jóváhagyásáról.

(3) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a Kormány rendeletben meghatározhatja a területfelhasználás és beépítés feltételeit. A területileg érintett települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi vagy a kerületi önkormányzat – köteles gondoskodni a Kormány által meghatározott feltételeknek megfelelően településrendezési eszközei elkészítéséről, módosításáról, azok jóváhagyásáról.

(3a) A (2) és (3) bekezdés szerinti esetekben a pénzügyi fedezetnek az éves központi költségvetésben történő tervezéséről a Kormány gondoskodik.”

6. §

(1) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 19. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Beépítésre szánt területen – a 4. § (3a) bekezdés és a 6. § (3) bekezdés végrehajtására kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezésének hiányában – épület csak építési telken helyezhető el.”

(2) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 19. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Beépítésre nem szánt területen új építményt építeni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, rendeltetését vagy használati módját megváltoztatni csak akkor szabad, ha az)

„g) tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén nemzetbiztonsági célt szolgál.”

7. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 20. § (7) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A tilalom nem terjed ki:)

„f) tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények elhelyezésére szolgáló területre.”

8. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 22. § (2) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(Az építési tilalom alá eső területen:)

„f) tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények, építési tevékenységeinek végzése”

(kivételével más építési munkát végezni nem szabad.)

9. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 48/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Veszélyhelyzet elhárítása érdekében történő vagy kihirdetett veszélyhelyzet következtében szükségessé váló, továbbá tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben nemzetbiztonsági érdekből végzett építési tevékenységek, valamint az építmények, építményszerkezetek veszélyes állapotának jogszerűtlen építési tevékenységgel történő, halasztást nem tűrő elhárítása vagy részleges elbontása esetén az építésügyi hatóság a megvalósult építmény, építményrész, építményszerkezet fennmaradását vagy elbontását - ha az az (1) bekezdésben előírtaknak, jogszabályban meghatározottak szerint megfelel - kérelemre tudomásul veszi.”

10. §

(1) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdése a következő 12.6. és 12. 7. ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy a sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú építményekre vonatkozóan)

„12.6. a 6. § (3) bekezdése szerinti területfelhasználásra és a beépítésre vonatkozó sajátos feltételeket,

12.7. a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben alkalmazható építésügyi hatósági eljárási szabályokat,

(rendelettel állapítsa meg.)

(2) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 27. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy)

„27. a magyar történelem kiemelkedő jelentőségű helyszínein lévő, a nemzeti vagyonról szóló törvény szerint az állam kizárólagos tulajdonába tartozó építmények vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek és műemlékegyüttesek, valamint az országos jelentőségű kulturális és sport rendeltetésű épületek telkére, valamint az azok közvetlen környezetébe tartozó telkekre vonatkozóan, továbbá a nemzetbiztonsági célú építmények telkére vonatkozóan a beépítés szabályait,

(rendelettel állapítsa meg.)

4. A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény módosítása

11. §

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 46. §-a a következő *f*) ponttal egészül ki:

(A menekültügyi hatóság által lefolytatott eljárásban nincs helye)

„*f*) tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején

fa) ügygondnok kirendelése kezdeményezésének, illetve kirendelésének,

fb) kézbesítési meghatalmazott megjelölésének.”

12. §

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 71. §-át követően a következő alcímmel egészül ki:

„A határon lefolytatott eljárás

71/A. §

(1) Ha a külföldi a kérelmét Magyarország területére történő beléptetés előtt, az államhatárról szóló törvényben meghatározott tranzitónában (a továbbiakban: tranzitóna) nyújtja be, e fejezet rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A kérelmezőt a határon lefolytatott eljárás során nem illetik meg az 5. § (1) bekezdés *a*) és *c*) pontjában foglalt jogosultságok.

(3) A menekültügyi hatóság a kérelem elfogadhatóságáról soron kívül, de legkésőbb 8 napon belül dönt. Az eljárás során hozott döntés közléséről a menekültügyi hatóság haladéktalanul gondoskodik.

(4) Ha a kérelem benyújtásától számított 4 hét eltelt, a belépést az idegenrendészeti hatóság jogszabály alapján engedélyezi.

(5) Ha a kérelem nem elfogadhatatlan, a belépést az idegenrendészeti hatóság jogszabály alapján engedélyezi.

(6) Ha a kérelmező Magyarország területére történő belépésének engedélyezésére sor került, a menekültügyi hatóság az eljárást az általános szabályok szerint folytatja le.

(7) A határon lefolytatott eljárás szabályai nem alkalmazhatók a különleges bánásmódot igénylő személyekkel szemben.

(8) A határon lefolytatott eljárásban a szakhatóság nem vesz részt.

(9) A határon lefolytatott eljárásban a kérelmet elfogadhatatlanság miatt elutasító döntéssel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelemben – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III.

törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/A. §-ában foglaltaknak megfelelően – új tényre, illetve új bizonyítékra hivatkozni nem lehet. A bíróság felülvizsgálata kiterjed mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű, a hatósági döntés meghozatalának időpontja szerinti vizsgálatára.

(10) A felülvizsgálati eljárásban az érdemi határozat meghozatalára is kiterjedően bírósági titkár is eljárhat.

(11) A bíróság a menekültügyi hatóság döntését nem változtathatja meg, a jogszabálysértő közigazgatási határozatot – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.

(12) A személyes meghallgatást az eljáró bíróság a tranzitónában tartja meg. A személyes meghallgatás távközlő hálózat útján is megtartható. A meghallgatás helyszíne és a meghallgatott személy tartózkodási helye között az összeköttetés közvetlenségét a mozgóképet és a hangot egyidejűleg továbbító készülék biztosítja.

(13) A bíróság eljárást befejező döntését a kérelmezővel hirdetmény útján kell közölni, ha a kérelmező nem adott meg kézbesítési címet, vagy a megadott címre a kézbesítés bármely okból eredménytelen, vagy a kézbesítés alkalmazása már előre eredménytelennek mutatkozik. A hirdetményt úgy kell közzétenni, hogy tizenöt nappal ki kell függeszteni annak a tranzitónának a hirdetőablására, amelyben a felülvizsgálati kérelmet előterjesztették.

(14) A bíróság eljárást befejező döntésének hirdetményi kézbesítése esetén az iratot a hirdetménynek a tranzitóna hirdetőabláján való kifüggesztésétől számított tizenötödik napon kell kézbesítettnek tekinteni.

(15) A hirdetmény a Pp.-ben meghatározott tartalmi követelménytől eltérően a (14) bekezdés szerinti jogkövetkezésre vonatkozó figyelemfelhívást tartalmaz, valamint arról ad tájékoztatást, hogy a címzett a kézbesítendő iratot a tranzitóna mely jól beazonosítható, kijelölt helyén veheti át.

(16) Ha a felülvizsgálati eljárásban egyéb okból hirdetményi kézbesítésnek van helye a kérelmező vonatkozásában, a (13)–(15) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy a bírósági iratot a hirdetmény kifüggesztésétől számított harmadik napon kell kézbesítettnek tekinteni.”

13. §

(1) A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény a következő alcímmel és az azt követő 80/A- 80/D. §-sal egészül ki:

„Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet

80/A. § (1) E törvény alkalmazásában tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetnek minősül:

a) ha a Magyarországra érkező elismerést kérők száma

aa) egy hónap átlagában a napi ötszáz főt, vagy

ab) két egymást követő hét átlagában a napi hétszázötven főt, vagy

ac) egy hét átlagában a napi nyolcszáz főt meghaladja,

b) ha a Magyarországon a tranzitónában tartózkodók száma – a külföldiek ellátásában közreműködő személyeket nem számítva –

ba) egy hónap átlagában a napi ezer főt, vagy

bb) két egymást követő hét átlagában a napi ezerötyszáz főt, vagy

bc) egy hét átlagában a napi kétezer főt meghaladja.

c) az a) és b) pontban meghatározott eseteken kívül bármely olyan migrációs helyzettel összefüggő körülmény kialakulása, amely valamely település közbiztonságát közvetlenül veszélyezteti, különösen, ha az adott településen vagy annak külterületén található befogadó állomáson vagy a külföldiek elhelyezését biztosító egyéb létesítményben zavargás tör ki, vagy erőszakos cselekményeket követnek el.

(2) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet az országos rendőrfőkapitány és a menekültügyi hatóság vezetője kezdeményezésére, a miniszter javaslatára a Kormány rendeletben rendelheti el. A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet feltételeinek a fennállását a javaslatot tevő szervek, személyek kötelesek folyamatosan figyelemmel kísérni.

(3) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a miniszter elrendelheti, hogy a menedékjog iránti kérelmek regisztrálását - a menekültügyi hatóság irányítása szerint - az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, valamint a miniszter felkérése alapján a honvédség is végezheti.

(4) A (2) bekezdés szerinti kormányrendelet legfeljebb hat hónapig marad hatályban, kivéve ha a Kormány annak hatályát meghosszabbítja. A (2) bekezdés szerinti kormányrendelet hatályának meghosszabbításáról a Kormány az Országgyűlés rendszettel foglalkozó állandó bizottságának beszámol.

(5) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fennállása esetén az egészségügyi államigazgatási szerv haladéktalanul megvizsgálja, hogy a járványügyi intézkedések elrendelésének jogszabályban meghatározott feltételei fennállnak-e.

(6) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben a (5) bekezdés, valamint a 80/B.-80/D. § szerinti szabályokat kizárólag a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet kiváltó okok kezeléséhez szükséges, a (2) bekezdés szerinti kormányrendeletben meghatározott területen, az annak kezeléséhez szükséges mértékben lehet alkalmazni.

Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben alkalmazható ideiglenes igénybevétel

80/B. § (1) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonosi joggyakorlásában vagy vagyonkezelésében, továbbá a többségi állami tulajdonban vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok tulajdonában vagy használatában álló ingó és ingatlan vagyontárgyak ideiglenesen, de legfeljebb hat hónap időtartamra a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében részt vevő szerv által – a feladatai ellátásához szükséges mértékben – igénybe vehetők, amennyiben az igénybevevő szerv a válsághelyzet kezeléséhez szükséges intézkedést saját erőforrásai terhére csak aránytalanul nagy ráfordítással vagy késedelmesen tudná végrehajtani. Az igénybevételt az adott ingatlant bármilyen jogcímen használó harmadik személyek túrni kötelesek.

(2) Az igénybevétel megkezdése előtt – lehetőség szerint – az érintett vagyonkezelőt, tulajdonost, vagy – ha az adott ingatlan harmadik személy használatában van – a használót ezek hiányában pedig a tulajdonosi joggyakorlót (a továbbiakban együtt: vagyonkezelő) tájékoztatni kell az igénybevétel jellegéről, várható időtartamáról és az utólagos kártalanítás biztosításáról.

(3) Az érintett vagyonkezelő, tulajdonos, vagy – ha az adott ingatlan harmadik személy használatában van – a használó az igénybevétellel szemben kifogással élhet, ha az igénybevétellel előreláthatólag okozott kár lényegesen meghaladja az igénybevevő által jelzett használati célhoz fűződő érdeket.

(4) Ha az igénybevevő a kifogást nem fogadja el, a jelzett kifogásról, valamint a kifogással kapcsolatos álláspontjáról haladéktalanul a minisztert, aki 3 napon belül, a vagyonkezelő tevékenysége szerint feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben dönt a kifogást elfogadásáról vagy elutasításáról.

(5) Életet, testi épséget, egészséget fenyegető helyzetben a kifogásnak halasztó hatálya nincs.

(6) Az igénybevételhez szükséges, a vagyonkezelő érdekkörében fennálló feltételeket a vagyonkezelő vagy – ha az adott ingatlan harmadik személy használatában van – a használó, ezek hiányában a tulajdonosi joggyakorló köteles biztosítani, ennek megtagadása esetén az igénybevevő szerv az igénybevétel kikényszerítéséhez a rendőrség közreműködését veheti igénybe. A vagyonkezelő az igénybe vevő szervvel együttműködésre köteles, az igénybe vevő szerv részére a vagyontárgy kezelésével kapcsolatos információkat köteles megadni.

(7) Az igénybevétel előtti állapotot jegyzőkönyvben kell rögzíteni oly módon, az utólagosan alkalmas legyen a bekövetkezett károk megállapítására. Az igénybevétel előtti állapotfelmérésen a vagyonkezelő képviselője köteles jelen lenni, biztosítani kell számára, hogy a dokumentációval kapcsolatosan írásos véleményt tegyen.

(8) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben a miniszter az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszterrel egyetértésben a többségi állami tulajdonban vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok számára a tevékenységi körükbe tartozó szolgáltatások nyújtására szerződés kötési kötelezettséget írhat elő rendeletben.

(9) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet megszüntetését követő 15 napon belül, de legfeljebb az (1) bekezdésben meghatározott határidő leteltéig az igénybe vevő szerv az

igénybe vett ingó és ingatlan vagyontárgyakat, lehetőség szerint az eredeti állapot visszaállítása mellett, visszaszolgáltatja a vagyonkezelő birtokába. A visszaszolgáltatás során az (4) bekezdésben meghatározottak szerint jegyzőkönyvben kell rögzíteni az igénybe vett ingó és ingatlan vagyontárgy állapotát.

80/C. § (1) Az igénybevétellel kapcsolatos kártalanítás összegét az állam viseli.

(2) A vagyonkezelő az igénybevétellel vagy a szerződéskötési kötelezettség alapján nyújtott szolgáltatás teljesítésével összefüggésben felmerült kára megtérítésére vonatkozó igényét a székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes megyei, fővárosi kormányhivatalnál (a továbbiakban: kormányhivatal) terjesztheti elő.

(3) Ha a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet meghosszabbítása miatt, vagy más okból az igénybevevő szerv az igénybevett ingatlant a törvényben meghatározott határidőig nem szolgáltatta vissza a vagyonkezelőnek, továbbá amennyiben az eredeti állapot helyreállítása nem lehetséges vagy aránytalan költséggel jár, a vagyonkezelő a kormányhivatalnál előterjesztett beadványban kérheti, hogy az igénybevevő szerv kezdeményezze az ingatlanra vonatkozó kisajátítási eljárást. A visszaszolgáltatás késedelme esetén a határidő lejártától, egyéb esetekben a visszaszolgáltatás időpontjától számított 30 napon belül terjeszthető elő a kisajátítási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem.

(4) A kártalanítási eljárás lefolytatására és a kártalanítás összegének, valamint a kisajátítási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem megalapozottságának megállapítására első fokon a kormányhivatal jogosult. A kormányhivatal a kárigény benyújtását követő 3 napon belül, 15 napos határidő tűzésével felhívja az igénybevevő szervet, hogy nyilatkozzon a kárigény megalapozottságáról vagy a kisajátítási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelemben foglaltakról.

(5) A kormányhivatal a kárigény benyújtásától számított 60 napon belül határozatban megállapítja a kártalanítás összegét vagy a megalapozatlan kárigényt elutasítja, illetve dönt a kisajátítási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem megalapozottságáról.

(6) A kártalanítás összegének megállapításánál figyelembe kell venni

a) a gazdasági forgalomban lévő hasonló szolgáltatásért szokásos díjat,

b) az igénybevétel tárgyának használatra történő átengedéséért a használat során bekövetkezett értékcsökkenés mértékét,

c) ingó és ingatlan dolog állagában okozott kárnál a dolog szakszerű helyreállításának, kijavításának költségét,

d) az igénybevétel tárgyának elvesztése vagy megsemmisülése esetén az átvétel időpontjában meglévő forgalmi értékét,

e) a szolgáltatás teljesítése miatt elmaradt vagyoni előnyt, csökkentve az *a)* pontban meghatározott díj összegével,

f) a biztosítás alapján megtérülő összeget.

(7) A kártalanítást pénzben kell megállapítani és megtéríteni.

(8) A kisajátítási eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem megalapozottságának jogerős megállapítása esetén az igénybevevő szerv köteles kezdeményezni a kisajátítási eljárást.

(9) A kártalanítás és a kisajátítási eljárás kezdeményezése ügyében hozott határozat ellen a döntést sérelmező fél a határozat közlésétől számított 30 napon belül keresettel fordulhat a kormányhivatal székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) közigazgatási és munkaügyi bírósághoz. A bíróság a keresetet a Pp. közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezései alapján bírálja el.

Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben alkalmazható egyes hatósági rendelkezések

80/D. § (1) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fennállásakor az e törvény és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére és fogvatartására szolgáló létesítmények építésével, telepítésével és üzemeltetésével összefüggő közigazgatási hatósági eljárásokat - az építésügyi eljárás, és kártalanítási eljárás kivételével - nem kell lefolytatni.

(2) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fennállásakor az (1) bekezdésben meghatározott építmények az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti nemzetbiztonsági célú sajátos építményfajtának minősülnek.

(3) Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fennállásakor az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 5. § (1) bekezdésében és 15/A. §-ában meghatározott, valamint a menedékjogról és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogvatartására szolgáló építmények építése, telepítése és üzemeltetése, és a menekültügyi és idegenrendészeti feladatok ellátásával közvetlenül összefüggő beszerzések az ország alapvető biztonságával összefüggő beszerzésnek minősülnek, a közbeszerzésekről szóló törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni.”

14. §

(1) A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 93. § (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

(A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben)

„j) kihirdesse a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet, illetve állapítsa meg a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelésével, fennállásával, megszüntetésével összefüggő szabályokat.”

.”

(2) A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 93. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben, tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben a többségi állami tulajdonban vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok számára, a tevékenységi körükbe tartozó szolgáltatások nyújtására szerződéskötési kötelezettséget írjon elő.”

5. Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény módosítása

15. §

(1) Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 5/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti kártalanítást akkor kell megfizetni, ha az ingatlan igénybe veszik. Az ingatlan igénybevétele azt követően kezdhető meg, hogy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határozatban megállapított (1) bekezdés a) pontja szerinti kártalanítást a tulajdonos részére megfizette vagy a részére bírósági letétbe helyezte és ezt a fővárosi és megyei kormányhivatal részére igazolta. Ha a kártalanítás ennek megfelelően megfizetésre került, a kártalanítás tárgyában hozott határozattal szembeni jogorvoslati eljárás nem képezi akadályát az ingatlan igénybevételenek.”

(2) Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény a következő 5/D. §-sal egészül ki:

„5/D. §

Az 5. § (1) bekezdésében meghatározott létesítménnyel és tranzitzőna kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági eljárásokat – a kártalanítási, építésügyi, valamint a közérdekű használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez szükséges eljárások kivételével – nem kell lefolytatni.”

16. §

Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 15. §-át követően a következő alcímmel egészül ki:

„Tranzitzőna kialakítására vonatkozó szabályok

15/A. §

(1) Az 5. § (1) bekezdés szerinti területen tranzitzőna alakítható ki, amely a menekültkénti elismerését kérő személyek (a továbbiakban: elismerést kérő) átmeneti tartózkodására és a

menekültügyi, idegenrendészeti eljárások lefolytatására, valamint az ezekhez szükséges létesítmények elhelyezésére szolgál.

(2) A tranzitónában tartózkodó, elismerést kérő személy Magyarországra történő beléptetésére akkor kerülhet sor, ha menekültügyi hatóság nemzetközi védelmet biztosító döntést hoz, a menekültügyi eljárás általános szabályok szerinti lefolytatásának feltételei fennállnak, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 71/A. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben.

(3) A tranzitónában az állami szervek a rájuk vonatkozó jogszabályokban foglalt feladat- és hatásköreiket gyakorolják.”

17. §

Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény a következő 17. §-sal egészül ki:

„17. § Az egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 5/A. § (4) bekezdését a Módtv. hatálybalépését követően történő igénybevétel esetén kell alkalmazni.”

18. §

Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény

a) 5. § (1) bekezdésében a „10 méteres” szövegrész helyébe a „60 méteres”, a „létesítmények” szövegrész helyébe a „létesítmények – ideértve a 15/A. § szerinti létesítményeket is –” szöveg,

b) 5. § (3) bekezdés a) pontjában a „létesítményt” szövegrész helyébe a „létesítményt – ideértve a 15/A. § szerinti létesítményt is –” szöveg,

c) 5/B. § (1) bekezdésében a „létesítmények” szövegrész helyébe a „létesítmények – ideértve a 15/A. § szerinti létesítményeket is –” szöveg

lép.

6. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosítása

19. §

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 10. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet)

„d) a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény 26. § (4) bekezdésében, az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Áhtv.) 5. § (1) bekezdésében meghatározott használati jog gyakorlása, vagy az Áhtv. 15/A. §-ában meghatározott tranzitóna kialakítása, vagy”

(céljából veszik igénybe.)

7. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

20. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A radioaktív anyaggal visszaélés (Btk. 250. §), nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés (Btk. 251. §), atomenergia alkalmazásával visszaélés (Btk. 252. §), a gazdasági csalás (Btk. 374. §), az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás (Btk. 375. §) - kivéve a különösen nagy vagy különösen jelentős kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást [Btk. 375. § (3) bekezdés *a*) pont, (4) bekezdés], valamint a különösen nagy vagy különösen jelentős kárt nem okozó elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást [Btk. 375. § (5) bekezdés] -, a pénzhamisítás (Btk. 389. §), a pénzhamisítás elősegítése (Btk. 390. §), a bélyeghamisítás (Btk. 391. §), a költségvetést károsító bűncselekmények (Btk. XXXIX. Fejezet) - kivéve a különösen nagy vagy a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást [Btk. 396. § (4) bekezdés *a*) pont és (5) bekezdés] és az ezzel összefüggésben elkövetett költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztását (Btk. 397. §) -, a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása (Btk. 401. §), a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények (Btk. XLI. Fejezet), a fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények (Btk. XLII. Fejezet), a tiltott adatszerzés és az információs rendszer elleni bűncselekmények (Btk. XLIII. Fejezet) esetén a törvényszék székhelyén lévő járásbíróság, a Fővárosi Törvényszék területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el a megye, illetve a főváros területére kiterjedő illetékességgel. Az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények esetén a járásbíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Szegedi Járásbíróság, törvényszék hatáskörébe tartozó ügyben a Szegedi Törvényszék jár el.”

21. §

A Be. a következő XXVI/A. Fejazzettel és 542/D-542/U. §-sal egészül ki:

„XXVI/A. Fejezet

ELJÁRÁS A HATÁRZÁRRAL KAPCSOLATOS BŰNCSELEKMÉNYEK ESETÉN

„542/D. § E törvény rendelkezéseit a határzár tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határzár megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határzárallal kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) miatt indult büntetőügyben az e fejezetben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

542/E. § A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején, annak területén elkövetett, az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt minden más ügyet megelőzően kell a büntetőeljárást lefolytatni.

542/F. § Az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt indult büntetőügyben az ismeretlen helyen tartózkodó Magyarországon bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező terhelt részére a hivatalos iratot a védőnek kell kézbesíteni.

542/G. § Ha az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt indult büntetőügyben a terhelték nagy száma indokolja, az ügyeket el kell különíteni, kivéve, ha ez a tényállás szoros összefüggésére tekintettel nem lehetséges, vagy ha az együttes elbírálás a büntetőeljárás befejezését nem hátráltatja.

542/H. § Az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt indult büntetőügyben, tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában vagy a menedéjogról és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogvatartására szolgáló létesítményben is végrehajtható.

542/I. § (1) Az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt indult büntetőügyben az eljárás megszüntetésére sor kerülhet abban az esetben is, ha a Magyarországon bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező terhelt ismeretlen helyen tartózkodik.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmény halált okoz.

542/J. § Az 542/D. §-ban meghatározott bűncselekmények miatti bírósági eljárásban az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kijelölt bíró egyesbíróként, ülnökök közreműködése nélkül jár el.

Bíróság elé állítás

542/K. § (1) Az ügyész a terheltet a gyanúsítottként történő kihallgatásától számított tizenöt napon belül bíróság elé állíthatja, ha

- a) az ügy megítélése egyszerű,
- b) a bizonyítékok rendelkezésre állnak,
- c) a terhelt a bűncselekmény elkövetését beismerte.

(2) Ha a bíróság elé állítás (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott feltételei fennállnak, tettenérés esetén az ügyész a terheltet a gyanúsítottként történő kihallgatásától számított nyolc napon belül bíróság elé állítja.

(3) A vád előterjesztése után a bíróság az iratokat az ügyésznek visszaküldi, ha a bizonyítási eszközök nem állnak rendelkezésre.

Lemondás a tárgyalásról

542/L. § A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárásra nem kerülhet sor, ha a terhelt a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

542/M. § A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárásban védő részvétele kötelező.

542/N. § Az eljárást a terhelt gyanúsítottként történő kihallgatásától számított tizenöt napon belül kell lefolytatni.

542/O. § A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárást a védő is kezdeményezheti.

542/P. § A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárás kezdeményezése esetén a terhelt gyanúsítottkénti kihallgatását az ügyész végzi.

542/Q. § (1) A gyanúsítottkénti kihallgatásról készült jegyzőkönyv tartalmazza

- a) a tárgyalásról lemondásra irányuló nyilatkozatot,
- b) a terheltnek a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását,
- c) a terhelt által beismert bűncselekmény leírását,
- d) a terhelt által beismert bűncselekmény Btk. szerinti minősítését,
- e) a terheltnek, az ügyésznek és a védőnek a büntetés, illetve intézkedés nemére, mértékére, tartamára vonatkozó egyetértő nyilatkozatát, és
- f) a terheltnek az eljárás következményeiről történt tájékoztatását és a terhelt erre adott nyilatkozatát.

542/R. § Az ügyész a gyanúsítottkénti kihallgatásról készült jegyzőkönyvben foglaltakkal azonos tényállás és minősítés szerint vádat emel, és indítványt tesz az ügy nyilvános ülésen történő elbírálására, a megállapodásban rögzített nemű, mértékű, tartamú büntetés, illetve intézkedés alkalmazására, annak alsó és felső határának megjelölésével.

542/S. § (1) Ha a bíróság a vádiratban megjelölt tényállással, minősítéssel és az ügyész által indítványozott büntetés, illetve intézkedés nemével, mértékével, illetve tartamával egyetért, akkor az ügyet az ügy iratainak a bírósághoz érkezését követően nyomban nyilvános ülésre tűzi ki.

(2) A tárgyalásról lemondás esetén a XII. Fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók.

(3) A nyilvános ülésen a terhelt, az ügyész és a védő részvétele kötelező.

(4) Az ügyész a vádat szóban terjeszti elő.

542/T. § Az eljárásban az 535. §, 537-540. § nem alkalmazható.”

8. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

22. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 59. § (4) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Azzal szemben)

„*b*) aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, és a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne,”

(csak tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve, hogy az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.)

23. §

A Btk. 60. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A határzár tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határzár megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határzárrel kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) esetén kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés mellett, valamint a 85. § (1a) bekezdésben meghatározott esetben a kiutasítás nem mellőzhető. Amennyiben a kiutasítás határozott ideig tart, annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani.”

24. §

(1) A Btk. 74. § (1) bekezdés *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Vagyonekobbzást kell elrendelni arra)

„*c*) a vagyona, amelyet a kábítószer-kereskedelem vagy az embercsempészség elkövetője a bűncselekmény elkövetésének ideje alatt szerzett,”

(2) A Btk. 74. § (4) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ellenkező bizonyításáig vagyonekobbzás alá eső vagyonnak kell tekinteni)

„b) az (1) bekezdés c) pontja esetében a kábítószer forgalomba hozatalának, illetve az azzal való kereskedés, továbbá az embercsempészás üzletszerű vagy bűnszövetségben történő elkövetésének”

(ideje alatt szerzett valamennyi vagyont.)

25. §

(1) A Btk. 85. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A határzár tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határzár megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határzárral kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) esetén az öt évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető.”

(2) A Btk. 85. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A határzár tiltott átlépése (Btk. 352/A. §), a határzár megrongálása (Btk. 352/B. §), valamint a határzárral kapcsolatos építési munka akadályozása (Btk. 352/C. §) esetén a próbaidő tartama két évtől tíz évig terjedhet, de nem lehet rövidebb az ezen bűncselekmények miatt kiszabott kiutasítás tartamánál.”

26. §

A Btk. 87. §-a a következő d) ponttal egészül ki:

(A felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha)

„d) a 60. § (2a) bekezdése alapján kiutasított elkövető a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt Magyarország területére visszatér.”

27. §

A Btk. a következő 352/A–C. §-sal és az azokat megelőző alcímekkel egészül ki:

„Határzár tiltott átlépése

352/A. § (1) Aki Magyarországnak az államhatár rendje védelmét biztosító létesítmény által védett területére a létesítményen keresztül jogosulatlanul belép, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve,
c) tömegzavargás résztvevőjeként követik el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt fegyveresen vagy felfegyverkezve tömegzavargás résztvevőjeként követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény halált okoz.

Határzár megrongálása

352/B. § (1) Aki az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítményt, illetve eszközt megsemmisíti vagy megrongálja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) fegyveresen,
b) felfegyverkezve,
c) tömegzavargás résztvevőjeként követik el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt fegyveresen vagy felfegyverkezve tömegzavargás résztvevőjeként követi el, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény halált okoz.

Határzárral kapcsolatos építési munka akadályozása

352/C. § Aki az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény építésével vagy karbantartásával kapcsolatos munkavégzést akadályozza, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

28. §

(1) A Btk. 353. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

(2) A Btk. 353. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) vagyoni haszonszerzés végett,

b) államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva, vagy

c) az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény, illetve eszköz megsemmisítésével vagy megrongálásával

követik el.”

(3) A Btk. 353. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) a csempészett személy sanyargatásával,

b) fegyveresen,

c) felfegyverkezve,

d) üzletszerűen vagy

e) bűnszövetségben

követik el.”

9. Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény módosítása

29. §

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról 2013. évi LXVII. törvény 9. § (1) bekezdése a következő *k*) ponttal egészül ki:

(Az útdíjfizetési és bevallási kötelezettség nem terheli:)

„*k*) az államhatárról szóló törvényben meghatározott tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben elrendelt szállítási feladatok végrehajtásában részt vevő gépjárművek üzemeltetőit, az ezen feladatok ellátása során igénybe vett gépjárművek után.”

30. §

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról 2013. évi LXVII. törvény a következő 10/A. §-sal egészül ki:

„10/A. § A 9. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott járművek a szállítási feladat elrendelésére jogosult szerv – 11. § (1) bekezdésben meghatározott módon – mentességi nyilvántartásba történő bejegyzését követően jogosultak a díjmentesség igénybevételére.”

10. A büntetések, intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

31. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) a következő 43/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„A kiutasítás végrehajtásának elhalasztása

43/A. § (1) A tanács elnöke az elítélt kérelmére a kiutasítás végrehajtásának megkezdésére fontos okból – különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire tekintettel – legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

(3) El kell halasztani – kérelem nélkül, hivatalból is – a kiutasítás végrehajtásának megkezdését annak az elítéltnak az esetében, aki

a) a tizenkettedik hetet meghaladó várandós, legfeljebb a szülés várható idejét követő tizenkettedik hónap végéig,

b) egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a BVOP egészségügyi szakterület vezetőjének – az elítélt egészségi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó – nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5) A (3) bekezdés *a)* pontja esetén, ha a gyermek halva született, utóbb meghalt, vagy a gyermek véglegesen vagy tartósan kikerül az elítélt gondozásából, a kiutasítás végrehajtását a bíróság felhívására, amint azt a nő szülés utáni egészségi állapota lehetővé teszi, haladéktalanul meg kell kezdeni. A nő szülés utáni egészségi állapotáról a tanács elnökének a felhívására a BVOP egészségügyi szakterületének vezetője – a rendelkezésre bocsátott orvosi dokumentumok alapján – nyilatkozik.

(6) Az (1)-(3) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye a kiutasítás végrehajtása elhalasztásának, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet.”

32. §

A Bv. tv. 44. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) A kiutasítás végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.”

33. §

A Bv. tv. 388. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Be. 542/I. §-ában meghatározott esetben, tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában vagy a menedékjogról és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogvatartására szolgáló létesítményben is végrehajtható.”

11. Záró rendelkezések

34. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1-14. §, a 19-33. § és a 35. § 2015. szeptember 15-én lép hatályba.

35. §

(1) A 3. § az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikk (3) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 43. cikkének való megfelelést szolgálja.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az illegális határátlépések száma a tavalyi évhez képest hazánkban is drasztikusan megnövekedett. Mivel a migráció, különösen annak törvénytelen formái komoly gazdasági megterhelést jelentenek az ország számára, indokoltá vált a probléma megoldásának több szempontú vizsgálata, amely az érintett jogszabályok módosítását vonja maga után.

A módosítással lehetővé kell tenni, hogy a vonatkozó magyar jogszabályok rendelkezései megoldást teremtsenek a rohamosan növekvő illegális bevándorlás következtében kialakult válsághelyzet kezelésére.

A külföldiek tömeges bevándorlására adott kormányzati válasz a hatályos magyar jogi környezetben nem – vagy csak jelentős késedelemmel – adható meg. Ezért indokolt a „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet” fogalmának bevezetése, amely bizonyos jogszabályi rendelkezések módosítását teszi szükségessé. A válsághelyzetet az érintett megyei (fővárosi) rendőr-főkapitány és a menekültügyi hatóság vezetőjének kezdeményezésére, a miniszter javaslatára a Kormány rendeletben rendelheti el. A válsághelyzet elrendelése a jogrendszer általános szabályaitól való eltérést vonja maga után.

A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelése érdekében indokolt a leginkább érintett államhatár-szakaszok környezetében ún. tranzitónákat kialakítani, ahol a nagy számban érkező migránsok elhelyezése megtörténhet mindaddig, amíg vonatkozásukban a menekültügyi eljárás – az Európai Parlament és Tanács nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013. június 26. napján kelt 2013/32/EU irányelvének 43. cikkével összhangban kialakított speciális eljárási keretek között – lefolytatásra kerül. A nagyszámú kérelem megfelelő kezelése érdekében speciális eljárás bevezetése indokolt, amely még a tranzitónában történő tartózkodás ideje alatt lefolytatható. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása ezt a célt szolgálja. A határon lefolytatott eljárás hatékonyságához nélkülözhetetlen továbbá a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény kisebb mértékű módosítása.

A határforgalom ellenőrzésének a nemzetközi előírásoktól, egyezményektől eltérő szigorítása; valamint azon határátkelőhelyek kijelölése, ahol a migránsok kérelmüket előterjeszthetik az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. tv. módosításával valósítható meg. Tekintettel arra, hogy a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) szerinti időleges más célú hasznosításra vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak az államhatárról szóló törvényben foglalt közérdekű használati jog esetében, ezért indokolt a Tftv. ilyen irányú módosítása is.

Az illegális határátlépők számának drasztikus növekedése következtében szükségessé válik építmények azonnali létrehozása (a földterület tulajdoni viszonyaitól függetlenül), amely az építésügy általános szabályaitól eltérő rendelkezések megállapítását vonja maga után, beleértve a szakhatósági eljárásokra irányadó szabályokat is. Ezen rendelkezések előírása az

épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek a módosításával valósul meg.

Biztosítani szükséges, hogy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésébe bevont 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó, ezáltal útdíj köteles gépjárművek feladatuk ellátása során mentesüljenek a díjfizetési kötelezettség alól. Ennek érdekében az autópályák, autótutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény módosítása indokolt.

Az utóbbi időben az Európai Unió több tagállamában, köztük Magyarországon is egyre égetőbb problémává vált az illegális bevándorlás. Az illegális határátlépések száma a tavalyi évhez képest drasztikusan megnövekedett hazánkban is. Az állam határai hatékony védelmét csak egyre komolyabb létesítmények, eszközök telepítésével tudja biztosítani. E létesítmények funkciója az állam önvédelmének kiteljesítése, egyben jelzése is annak, hogy az állam az önvédelem jogával élni kíván, és ezt a jogot tiszteletben kell tartani. Az e létesítményekkel biztosított védelem kijátszása, a létesítmények megrongálása olyan fokban veszélyezteti a hatékony államhatár-védelmet, hogy annak megfelelő sui generis büntetőjogi szankcionálása is indokolt.

Az illegális migráció kedvezőtlen hatásaként az embercsempészek számának növekedése is nyomon követhető, ami a meglévőnél szigorúbb büntetőjogi fellépést indokol, ezért a tervezet az embercsempészekkel szemben súlyosabb jogkövetkezményeket helyez kilátásba.

Módosulnak a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) kiutasításra vonatkozó szabályai is, illetve az előterjesztés megteremti annak a lehetőségét, hogy az embercsempészség elkövetője által a bűncselekmény elkövetési ideje alatt szerzett valamennyi vagyon vagyonek Kobzása alá essen.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) módosításával a jogalkotó célja az, hogy a megindult büntetőeljárások minél hamarabb érdemi döntéssel végződjenek. Ennek érdekében új eljárási formát vezet be a határozással kapcsolatos büntetőeljárásokra.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) módosítása kétirányú: egyrészt a kiutasítás végrehajtása elhalasztásának szabályait tartalmazza, másrészt pedig – a Be. vonatkozó rendelkezésével összhangban – tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben elrendelt előzetes letartóztatás végrehajtási helyét határozza meg.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az illegális határátlépések száma, valamint ezzel párhuzamosan a menekültkénti elismerés iránti kérelmek száma is a tavalyi évhez képest drasztikusan megnövekedett. A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelése érdekében indokolt a leginkább érintett államhatárszakaszok környezetében ún. tranzitónákat kialakítani, ahol a nagy számban érkező migránsok elhelyezése megtörténhet mindaddig, amíg vonatkozásukban a menekültügyi eljárás – speciális eljárási keretek között – lefolytatásra kerül. A nagyszámú kérelem megfelelő kezelése érdekében speciális eljárás bevezetése indokolt, amely még a tranzitónában történő tartózkodás ideje alatt lefolytatható. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) módosítása is ezt a célt szolgálja. A Pp. 326. § (13) bekezdése határozza meg, hogy a menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.), valamint a végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján indult, közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásokban (a továbbiakban: felülvizsgálati eljárások), mely bíróság jogosult eljárni. A (13) bekezdéshez képest kivétel szabályt tartalmazó új (14) bekezdés a tranzitónában benyújtott kérelmekkel kapcsolatos felülvizsgálati eljárások lefolytatására a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagos illetékességét állapítja meg, annak érdekében, hogy a migrációs hullámmal leginkább érintett szerb-magyar határ közelében kerüljön sor az elbírálásra, az ügyek nagy számára tekintettel. A kizárólagos illetékességgel a speciális eljárással érintett ügyek egységes kezelése is biztosítható.

A Pp. 339. § (2) bekezdés *j*) pontja szerint a bíróság a menekültként való elismeréssel kapcsolatban hozott közigazgatási határozatot megváltoztathatja. Erre a tranzitónában benyújtott kérelmekkel kapcsolatos felülvizsgálati eljárásokban nem lesz lehetőség. Ha a közigazgatási határozat jogszabálysértő, a bíróság főszabály szerint a határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén a menekültügyi hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi, amelynek során lehetőség van az eljárás hiányosságainak kiküszöbölésére. Ilyen módon az esetlegesen megváltoztatott döntéssel szembeni jogorvoslat is biztosított. A Pp. vonatkozó rendelkezése ennek megfelelően módosul, megteremtve az ágazati jogszabályban (Met.) a főszabálytól történő eltérés előírásának lehetőségét.

A 2.-3. §-hoz

Az európai uniós joganyaggal biztosított koherencia megvalósítása érdekében szükséges a magyar jogban is szabályozni, hogy a környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek törvényben meghatározott eseteiben a környezeti hatásvizsgálati engedély nélkül kezdhető meg, illetve folytatható le az adott tevékenység. A rendelkezés célja bizonyos törvényben meghatározott esetekben az eljárások elhúzódásának megakadályozása, illetve gyorsítása.

A 4. §-hoz

A hatályos rendelkezés azokat az esetköröket sorolta fel, amikor a Kormány – függetlenül attól, hogy sajátos vagy általános építményszakmáról van-e szó – rugalmas felhatalmazást kap, hogy a megjelölt építési beruházások vonatkozásában egyedileg szabályozhassa a beépítést.

Ez a lehetőség nem terjedt ki a válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények építésére, építési tevékenységek végzésére, továbbá nem volt egyértelmű, hogy a beépítésre vonatkozó szabályozási lehetőség pontosan mire terjed ki. A javasolt módosítás kiterjeszti az egyedi szabályozási lehetőséget válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények építésére, építési tevékenységek végzésére is és pontosítja, hogy ez a lehetőség a beépítésnek az építmények kialakítására vonatkozó (pl. építménymagasság, belmagasság, rendeltetéshez rendelt légköbméter, megvilágítás, WC-k, mosdók száma és kialakítása, stb.) az általánostól (OTÉK) eltérő, egyedi szabályozását teszi lehetővé.

Az 5. §-hoz

A hatályos rendelkezések szerint egy terület, telek felhasználásának, beépítésének módját, feltételeit a településrendezési eszközökben – az országos szabályok keretei között – az önkormányzat állapítja meg. A módosítással érintett hatályos rendelkezés azokat az esetköröket sorolta fel (országos közérdekből vagy kiemelt nemzetgazdasági érdekből), amikor soron kívül szükség van az építési beruházás megvalósítása miatt a településrendezési eszköz módosítására, mert ez az engedélyezés előfeltétele és ekkor törvény kötelezheti az önkormányzatot ennek meghatározott időre történő elvégzésére. Azonban a hatályos rendelkezés nem nyújt kellően rugalmas és hatékony eszközt a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésére, ezért – a hatályos rendelkezést is alternatívaként megtartva – szükség van arra, hogy a kormány felhatalmazást kapjon soron kívüli területfelhasználási és beépítési rendezési jellegű szabályok megalkotására az adott területen, melyek később beépítendőek a településrendezési eszközbe is. Ezzel elhárítható az ezeken a területeken, telkeken tervezett, a válsághelyzet kezelésére szolgáló építési beruházások megvalósítása elől az akadály.

A 6. §-hoz

A hatályos rendelkezések szerint beépítésre szánt területen épület csak építési telken (azzá minősített telken) helyezhető el. Az építési telek kialakításának szigorú feltételei és eljárási szabályai vannak, melyek időigényesek és nem minden esetben teljesíthetőek. Ezért ezen előírások megtartása alól a 4. § (3a) bekezdés és a 6. § (2) bekezdés *b*) pont végrehajtására kiadott kormányrendeletek eltérő rendelkezéseket állapíthatnak meg.

A hatályos rendelkezések szerint a beépítésre nem szánt területeken törvényben meghatározott feltételekkel lehet építményt elhelyezni. E kör bővül ki a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén nemzetbiztonsági célt szolgáló építmények körével.

A 7. – 8.§-hoz

A hatályos rendelkezések szerint a településrendezési eszközzel változtatási, telekalakítási és építési tilalom rendelhető el egy adott területen. A jogszabályhely meghatározza azon építménykört és építési tevékenységkört, amelyet tilalom esetén is meg lehet valósítani. E kör bővül a módosítással a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet rugalmasabb kezelhetősége érdekében.

A 9. §-hoz

A hatályos jogszabályhely lehetővé teszi, hogy veszélyhelyzet esetén a veszélyhelyzet elhárítása érdekében szükségessé váló építési tevékenységeket azonnal – a szabálytalan építkezések jogkövetkezménye nélkül – egyszerűsített formában meg lehessen valósítani. E javasolt módosítás a szabályozás kiterjesztését tartalmazza a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén szükségessé váló építési tevékenységek végzésére is.

A 10. §-hoz

A javasolt módosítás összhangban az Étv. – tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén szükségessé váló építési beruházások megvalósítása érdekében történő – módosítás alá került rendelkezéseivel felhatalmazást ad a Kormánynak az eltérő szabályok megalkotására.

A javasolt módosítás összhangban az Étv. 4. § (3a) bekezdésének a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén szükségessé váló építési beruházások megvalósítása érdekében történő módosításával felhatalmazást ad a Kormánynak a beépítésnek az építmény kialakítására vonatkozó eltérő szabályok megalkotására.

A 11. §-hoz

A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején az ügygondnok kirendelése, a kézbesítési megbízott alkalmazásának kizárása az eljárás gyorsítását célozza.

A 12. §-hoz

Tömegesen illegálisan érkező menedékkérők esetében indokolt megteremteni a határon történő eljárás speciális szabályait, amelyek lehetővé teszik, hogy a menekültügyi eljárások gyorsan lefolytathatóak legyenek, ugyanakkor ezen eljárási rend keretein belül is biztosítani szükséges a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülését.

A Harmtv. 30. § (1) bekezdés *f)* pontja értelmében ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kell ellátni azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek beutazását a törvényben meghatározott feltételek hiányában csak kivételesen, nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből engedélyezik, feltéve, hogy Magyarország területén történő tartózkodásra jogosító engedéllyel nem rendelkezik. Amennyiben az eljárást az általános szabályok szerint kell lefolytatni, a kérelmezőt a Rendőrség a fenti jogszabály alkalmazásával belépteti. A határidő (4 hét) az eljárási irányelv 43. cikk (2) bekezdésének előírásaira tekintettel került meghatározásra.

A Harmtv. 30. § (1) bekezdés *f)* pontja értelmében ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kell ellátni azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek beutazását a törvényben meghatározott feltételek hiányában csak kivételesen, nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből engedélyezik, feltéve, hogy Magyarország területén történő tartózkodásra jogosító engedéllyel nem rendelkezik. Amennyiben az eljárást az általános szabályok szerint kell lefolytatni, a kérelmezőt a Rendőrség a fenti jogszabály alkalmazásával belépteti.

Amennyiben a kérelmező nem kerül beléptetésre – azon felhatalmazás alapján, amely szerint a határon lefolytatott eljárás szabályai nem alkalmazhatók a különleges bánásmódot igénylő személyekkel szemben – el lehet térni az általános szabálytól.

A felülvizsgálati kérelemben a mögöttes jogszabályként alkalmazandó Pp. 339/A. §-ába foglalt rendelkezéséhez igazodva új tényre, illetve új bizonyítékokra hivatkozni nem lehet. A közigazgatási bíróság eljárásának funkciója ugyanis kizárólag a közigazgatási határozat törvényességének ellenőrzése.

A felülvizsgálati eljárást – amely nem összetévesztendő a Kúria által lefolytatott rendkívüli jogorvoslattal – a közigazgatási bíróság nem peres eljárás keretei között folytatja le. Tekintettel arra, hogy tárgyalás tartására, illetve ítélethozatalra a nemperes eljárásban nem kerül sor, az ügyek elintézését indokolt a Pp. 12/A. §-a alapján eljárásra jogosult bírósági titkárokra bízni. Ez a rendelkezés egyrészt biztosítja a bírák által végzett ítélkezési tevékenység zavartalanságát, a perek időszerű befejezését, másrészt elősegíti a tárgyi ügyekkel kapcsolatos munkaszervezést is. A tömeges migrációval összefüggésben felmerülő nemzetbiztonsági kockázatok miatt ugyanakkor indokolt az ügyekben eljáró bírósági titkárok nemzetbiztonsági ellenőrzése is.

A Pp. 339. § (2) bekezdés *j*) pontja szerint a bíróság a menekültként való elismeréssel kapcsolatban hozott közigazgatási határozatot megváltoztathatja. Erre a határon lefolytatott eljárásokkal kapcsolatos felülvizsgálati eljárásokban nincs lehetőség. Ha a közigazgatási határozat jogszabálysértő, a bíróság főszabály szerint a határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén a menekültügyi hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi, amelynek során lehetőség van az eljárás hiányosságainak kiküszöbölésére. Ilyen módon az esetlegesen megváltoztatott döntéssel szembeni jogorvoslat is biztosított, tekintettel arra, hogy azzal szemben újból bírósági felülvizsgálatnak van helye.

Jelen szakaszban foglalt rendelkezések biztosítják, hogy a kérelmezőnek ne kelljen elhagynia a tranzitónát a személyes meghallgatás foganatosítása érdekében.

A 13. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a külföldiek tömeges bevándorlására adott kormányzati válasz a hatályos magyar jogi környezetben nem – vagy csak jelentős késedelemmel – adható meg, indokolt a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fogalmának bevezetése.

A szabályozásba beépítésre került a szükségesség és az arányosság alkotmányos követelménye, amely az alapjog korlátozásának nélkülözhetetlen kelléke és amely biztosítja a rendelkezések Alaptörvénnyel való összhangját.

Ezen rendelkezés továbbá azt a célt szolgálja, hogy a járványügyi hatóság emberei egy esetleges járványügyi veszélyhelyzet kialakulását megelőzve, a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtehessek.

Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben az eljáró állami szervek a szükséges intézkedéseket elsődlegesen saját eszközeikkel, erőforrásaikkal kötelesek végrehajtani. A

válsághelyzetben azonban előfordulhat, hogy az eljáró állami szervek átmenetileg nem rendelkeznek az intézkedésekhez szükséges eszközökkel vagy az intézkedéshez más szerv tulajdonában, használatában álló speciális eszköz vagy elhelyezkedése miatt alkalmas ingatlan igénybevétele szükséges. A törvényben meghatározott igénybevétel mindig ideiglenes jellegű, kivételesen alkalmazható és alapvetően az állami és önkormányzati tulajdonban álló ingó és ingatlan vagyontárgyakat érintheti.

Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben nem csak ingó és ingatlan vagyoni eszközök igénybe vétele lehet indokolt, hanem olyan szolgáltatások biztosítása is, amelyekre az eljáró állami szervek saját eszközeikkel nem képesek. A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter a többségi állami tulajdonban vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok számára a tevékenységi körükbe tartozó szolgáltatások nyújtására szerződéskötési kötelezettséget írhat elő rendeletben.

A törvényjavaslat rögzíti a vagyonkezelő tájékoztatására, az igénybevételt megelőző állapot dokumentálására, valamint a vagyonkezelő együttműködési kötelezettségére vonatkozó szabályokat.

Az igénybevétel irányulhat olyan (pld. kritikus infrastruktúrához tartozó, a lakosság ellátását alapvetően érintő) vagyontárgyakra, amelyek esetében az igénybevétellel előreláthatólag okozott kár lényegesen meghaladhatja az igénybevevő által jelzett használati célhoz fűződő érdeket. Ez esetre a törvényjavaslat kifogásolási lehetőséget biztosít a vagyonkezelő számára. Az el nem fogadott kifogásról az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter a vagyonkezelő tevékenysége szerint feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben dönt.

Az igénybevétel indokoltságának megszűnésekor, de legkésőbb 6 hónapon belül az igénybevett vagyontárgyat, az eredeti állapot lehetőség szerinti helyreállításával, az állapot dokumentálása mellett a vagyonkezelőnek vissza kell szolgáltatni.

Az igénybevétellel összefüggésben a vagyonkezelőnek többféle kára keletkezhet: a vagyontárgyban bekövetkezett állagromlás, a használat lehetőségének megszűnéséből eredő kár, illetve az elmaradt haszon. Az igénybevétellel kapcsolatos kártalanítás összegét az állam viseli, a kárigényt a vagyonkezelő székhelye szerint illetékes kormányhivatalnál kell benyújtani. A kormányhivatal – az igénybevevő szerv véleményének beszerzését követően – dönt a kárigény megalapozottságáról.

Előfordulhat, hogy a törvényben meghatározott időpontig az igénybevevő nem szolgáltatja vissza a vagyontárgyat vagy az ingatlanban olyan mértékű kár keletkezett, hogy az eredeti állapot helyreállítása nem lehetséges vagy aránytalan költséggel járna (például erdő, gyümölcsös kivágásra került). A törvényjavaslat ez esetre biztosítja, hogy a vagyonkezelő kérje az ingatlan kisajátításának kezdeményezését. A kérelemről a kormányhivatal dönt.

A kormányhivatal döntését sérelmező fél a határozat közlésétől számított 30 napon belül keresettel fordulhat a kormányhivatal székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) közigazgatási és munkaügyi bírósághoz. A bíróság a keresetet a Pp. közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezései alapján bírálja el.

Jelen szakasz a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére és fogvatartására szolgáló létesítményekre vonatkozó közigazgatási hatósági eljárások alól – meghatározott kivételekkel – mentességet biztosít. Ezen szabályozás indokaként jelölhető meg, hogy a különböző – létesítmények építésével, telepítésével, üzemeltetésével összefüggő – eljárások lefolytatása hosszú időt venne igénybe, amelynek következtében a fenti személyek elhelyezését jelentős késedelemmel lehetne biztosítani. A fenti személyek elhelyezését az országba érkezésüket követő legrövidebb időn belül meg kell oldani, így elkerülhetetlen és az elérni kívánt céllal arányos az egészséges környezethez való jog ilyen irányú korlátozása.

A 14. §-hoz

Ezen rendelkezés megteremti a Kormány számára a válsághelyzet kihirdetésére vonatkozó jogosultság alapját.

A 15. §-hoz

A módosítás által beiktatott új első mondat egyértelművé teszi, hogy a közérdekű használati jog keletkezéséért járó egyszeri kártalanítást abban az esetben kell megfizetni, ha az ingatlant ténylegesen igénybe kívánják venni. Ez a módosítás az átmeneti rendelkezés alapján egyértelműen vonatkozik arra az ingatlanra, melyet a módosítás folytán már nem 10, hanem 60 méteres sávban fog terheli a közérdekű használati jog. A módosítás természetesen nem érinti azt a garanciális szabályt, hogy az egyszeri kártalanítás kifizetésének is meg kell történnie az igénybevétel előtt.

Jelen szakasz a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére és fogvatartására szolgáló létesítményekre vonatkozó közigazgatási hatósági eljárások alól – meghatározott kivételekkel – mentességet biztosít. Ezen szabályozás indokaként jelölhető meg, hogy a különböző – létesítmények építésével, telepítésével, üzemeltetésével összefüggő – eljárások lefolytatása hosszú időt venne igénybe, amelynek következtében a fenti személyek elhelyezését jelentős késedelemmel lehetne biztosítani. A fenti személyek elhelyezését az országba érkezésüket követő legrövidebb időn belül meg kell oldani, így elkerülhetetlen, és az elérni kívánt céllal arányos az egészséges környezethez való jog ilyen irányú korlátozása.

A 16. §-hoz

A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelése érdekében indokolt a leginkább érintett államhatár-szakaszok környezetében ún. tranzitónákat kialakítani, ahol a nagy számban érkező migránsok elhelyezése megtörténhet mindaddig, amíg vonatkozásukban a menekültügyi eljárás – az Európai Parlament és Tanács nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013. június 26. napján kelt 2013/32/EU irányelvének 43. cikkével összhangban kialakított speciális eljárási keretek között – lefolytatásra kerül.

A 17. §-hoz

A jogszabály alkalmazását egyértelműsítő rendelkezés.

A 18. §-hoz

Az Áhtv. új 15/A. §-a szerinti tranzitónák kialakítása miatt indokolt a korábban kizárólag a határzár érdekében megállapított 10 méteres sáv 60 méterre történő bővítése. Tekintettel arra, hogy az Áhtv. új 15/A. §-a a hatályos 5. § (1) bekezdésben meghatározott államhatár rendjének védelmét biztosító létesítményekhez képest további sajátos célú létesítményeket vezet be, ezért annak érdekében, hogy a használati és kártalanítási szabályok ezekre is egyértelműen vonatkozzanak, indokolt az 5. §-ban és az 5/B. §-ban ezen létesítményekre kifejezetten utalni.

A 19. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a termőföld védelméről szóló törvény szerinti időleges más célú hasznosításra vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak az államhatárról szóló törvényben foglalt közérdekű használati jog esetében, ezért indokolt a jelen rendelkezés bevezetése.

A20. §-hoz

Tekintettel az ilyen ügyek speciális jellegére és a várható tömeges előfordulásra szükségessé vált különös illetékesség meghatározása. Ily módon biztosítható, hogy a kizárólagos illetékességgel eljáró bíróságok folyamatosan végezzék a tevékenységüket, ne álljon le az egyéb ügyekkel kapcsolatos ítélkezés.

A 21. §-hoz

A Be. módosításának célja az, hogy a határzárral kapcsolatos bűncselekmények miatt indult büntetőeljárások minél hamarabb érdemi döntéssel végződjenek. Ennek érdekében a Be. kiegészül egy új fejezettel, amelynek rendelkezései a határzárral kapcsolatos bűncselekmények miatt indult eljárás szabályait rögzítik a Be. már meglévő két eljárási formája [bírószálg elé állítás (Be. XXIV. Fejezet), illetve lemondás a tárgyalásról (Be. XXVI. Fejezet)] rendelkezéseinek alapul vételével, továbbá illetékességre, az ügyek elkülönítésére, illetve az előzetes letartóztatás végrehajtására vonatkozó előírásokat is tartalmaznak.

1. A határzárral kapcsolatos bűncselekményekkel összefüggő eljárásokat a büntetőeljárás általános szabályaihoz képest rövidebb idő alatt kell lefolytatnia az igazságügyi hatóságoknak. A Be. új XXVI/A. Fejezete azonban e rövidebb határidejű elbíráláson belül is speciális sürgősségi szabályt ír elő a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején, annak területén elkövetett, határzárral kapcsolatos bűncselekményekkel összefüggésben. Rögzíti ugyanis, hogy ebben az esetben a büntetőeljárást minden más ügyet megelőzően kell lefolytatni (Be. 542/E. §). A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet a Be. 542/H. §-ában is kiemelt szerepet kap, lehetővé téve, hogy ilyen körülmények között az előzetes letartóztatást rendőrségi fogdában vagy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogvatartására szolgáló létesítményben is végre lehessen hajtani.

2. Az 542/G. § szerint tervezett módosítás a tömeges bevándorlással összefüggő legjellemzőbb bűncselekmények esetén meg kívánja akadályozni, hogy az egyszerre elfogott, rendszerint nagyszámú terhelt ellen indult egyazon büntetőeljárás elhúzódhasson, így az ilyen ügyekben az elkülönítést teszi főszabállyá, amelytől csak két esetben lehet eltérni. Nem indokolt az elkülönítés ugyanis több terhelt esetén sem, ha a tényállás a külön elbírálást lehetetlenné tevő szoros összefüggést mutat, továbbá ha az együttes elbírálás az időszerűségre nincs hatással.

3. Az 542/I. §-ban szabályozott speciális eljárási megszüntető okot az indokolja, hogy az ismeretlen helyre távozó, adott esetben ismeretlen személyazonosságú terhelt esetén ne kerüljön sor felesleges eljárási cselekmények foganatosítására.

4. Az eljárások gyorsításának elősegítése érdekében jelentős változás, hogy a határozással kapcsolatos bűncselekmények esetén a terhelt a bűncselekményre a törvény által előírt büntetési tételhatártól függetlenül bíróság elé állítható. Emellett a tervezet a bíróság elé állítás határidejét harminc napról tizenöt napra, tettenérés esetén nyolc napra leszállította, egyben ennek megfelelően rögzíti az iratok ügyésznek történő visszaküldésére vonatkozó szabályokat.

5. Az eljárások gyorsításának elősegítése érdekében változnak a tárgyalásról lemondás általános szabályai is, ennek megfelelően az eljárás lefolytatásának határidejét a terhelt gyanúsítottként történő kihallgatásától számított tizenöt napban indokolt meghatározni (Be. 542/N. §).

Lehetővé válik, hogy az általános szabálytól eltérően (amely szerint csak a terhelt kezdeményezheti a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárást), a védő is teheszen ilyen tartalmú indítványt (Be. 542/O. §).

A tervezet szerinti 542/Q. § e) pontja alapján a gyanúsítottkénti kihallgatásról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a terheltnek, az ügyésznek és a védőnek a büntetés, illetve intézkedés nemére, mértékére, tartamára vonatkozó egyetértő nyilatkozatát. Mivel a törvény egyetértést vár el az ügyésztől is a nyilatkozattal összefüggésben, indokolt, hogy a gyanúsítottkénti kihallgatást az ügyész végezze. Ezt a szabályt tartalmazza a tervezet szerinti 542/P. §.

A gyanúsítottkénti kihallgatásról készült jegyzőkönyvnek a határozással kapcsolatos bűncselekmények tárgyalásról lemondással történő elbírálása esetén azért is van kiemelt jelentősége, mert ezzel helyettesíthető az ügyész és a terhelt közötti formális megállapodás.

A tervezet szerinti 542/S. § szintén az eljárás gyorsítását szolgálja, előírja ugyanis, hogy a bíróságnak – szemben a jelenlegi hatvan napos határidővel – nyomban nyilvános ülésre kell kitzütnie az ügyet, ha a rendelkezésben megjelölt feltétel fennáll.

A kiutasításra vonatkozó szabályok módosítása szükségessé tette a Btk. vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatását.

A 24. §-hoz

A bűncselekmény elkövetésével kapcsolatba hozható vagyon a bűnelkövető haszna, profitja, egyben pedig az újabb bűncselekmények elkövetésének kiváltó oka. A kábítószer-kereskedelemhez hasonlatosan az embercsempészség is olyan súlyú bűncselekmény, ami indokolja a vagyonekhoz hasonló módon történő kötelezővé tételét, illetve a bizonyítási teher megfordítását.

A 25. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi, hogy a határárral kapcsolatos bűncselekmények esetén a szabadságvesztés felfüggesztésére az általános szabályok szerintinél súlyosabb büntetés kiszabása esetén is sor kerülhessen.

A 26. §-hoz

A módosítás alapján a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha a kiutasított elkövető a szabadságvesztés próbaideje alatt Magyarország területére visszatér.

A 27. §-hoz

Az illegális migrációhoz kapcsolódó kriminalitás, e cselekmények közrendet és közbiztonságot fokozottan veszélyeztető volta igazolja, hogy akár a legszigorúbb közhatalmi eszközökkel, azaz a büntetőjogi szankcionálás útján is szembe kell szállni e jogellenes magatartások súlyosabb elkövetési alakzataival. Erre figyelemmel a Btk.-nak a közigazgatás rendje elleni bűncselekményeket tartalmazó fejezete kiegészül három új tényállással.

A Btk. 352/A. § (1) bekezdéséhez:

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 204. § (1) bekezdése alapján tiltott határátlépés szabálysértése miatt vonható felelősségre, aki Magyarország államhatárát engedély nélkül vagy meg nem engedett módon lépi át, vagy ezt megkísérli. Az utóbbi időben jelentős problémává váló illegális bevándorlás elleni hatékony fellépést szolgálja a Magyarország déli határszakaszára telepített, az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény, amelynek azonban a szabálysértési szintű védelmen túl indokolt büntetőjogi védelmet is nyújtani. A Btk. új 352/A. §-a ezt a célt szolgálja. A rendelkezés szerint az követi el a bűncselekményt, aki az ilyen létesítménnyel védett határszakaszon, a létesítményen keresztüljutva, azt kijátszva lép be Magyarország területére jogosulatlanul. E tényállás ugyanakkor a létesítmény más országokon keresztül történő megkerülését nem szankcionálja.

A Btk. 352/B. § (1) bekezdéséhez:

Sui generis bűncselekményként kerül a Btk.-ba az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény megsemmisítése vagy megrongálása. Ebben az esetben a védett jogtárgy nem elsősorban a tulajdonjog, hanem az államhatár rendjének védelme.

Jelenleg az ötvezer forintot el nem érő kárt okozó rongálás nem bűncselekmény, hanem csak szabálysértés, ötszázezer forintos kárig pedig egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett vétség, így az államhatár védelmét biztosító létesítmény rongálása a legtipikusabb esetekben nem biztosít megfelelő védelmet. A tervezet erre tekintettel szabályozza az okozott kár mértékétől függetlenül egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett szubszidiárius bűncselekményként ezt az elkövetési formát.

A 352/A. § és 352/B. § (2)–(4) bekezdéséhez:

A Btk. ezen rendelkezései tartalmazzák a 352/A. § és a Btk. 352/B. § (1) bekezdésében írt alapesetek minősített eseteit. Az illegális migrációhoz kapcsolódó kriminalitás jellegének megváltozása, az elkövetők egy részének jól érzékelhetően agresszívabbá vagy szervezettebbé válása további veszélyeket rejt a társadalomra. Mind az államhatár rendjének védelmét biztosító eszköz kijátszásával az állam területére történő belépés, mind pedig a létesítmény megsemmisítése vagy megrongálása súlyosabban minősül, ha azt fegyveresen, illetve felfegyverkezve követik el.

Külföldi példák egész sora bizonyítja, hogy az illegális migránsok erre fogékony köreikben az agresszió tömegzavargásokhoz vezethet, amelynek a célja a másik országba való minden áron történő bejutás. Magyarországon az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény ilyen magatartásoktól való megóvását célozzák a (2) és a (3) bekezdések c) pontjaiban meghatározott minősített esetek.

A legsúlyosabb eset, ha a (2) vagy a (3) bekezdésekben írt elkövetési magatartás (nem szándékolt) halált okoz. A büntetési tételek tükrözi mind a cselekmény társadalomra veszélyességét, mind pedig az államnak az emberi élet védelme iránt tanúsított elkötelezettségét. [Amennyiben a bűncselekmény szándékos emberölést is megvalósít, úgy annak értékelése nem a Btk. 352/A., illetve 352/B. § (4) bekezdése szerinti minősített esetként, hanem – jellemzően – a Btk. 160. §-a valamelyik elkövetési magatartásaként, a Btk. 352/A. vagy B. §-ával halmazatban fog megtörténni.]

A 352/A. és 352/B. § szerinti bűncselekmények adott esetben egymással halmazatba kerülhetnek.

A 352/C. §-hoz:

Szintén büntetőjogi szankciókkal indokolt sújtani azt, aki az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény rendeltetésének megfelelő funkcionálását azáltal veszélyezteti, hogy az ott folyó, a létesítménnyel összefüggő munkavégzést akadályozza. Az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény építése, működésének fenntartása az államhatár hatékony

védelmének kiemelt eszköze. A létesítménnyel kapcsolatos munkavégzés zavartalansága pedig olyan kiemelt közérdek, amely a büntetőjogi fellépést is indokoltá teszi.

A tényállás szubszidiárius, csak akkor valósítható meg, ha más bűncselekményt az elkövető nem valósít meg.

A 28. §-hoz

A migráció, különösen annak törvénytelen formái komoly gazdasági megterhelést jelentenek az ország számára. Az illegális határátlépők jellemzően embercsempészség útján, okmányok nélkül vagy hamis okmányokkal jutnak be az ország területére, amely személyazonosságuk megállapítását gyakran lehetetlenné teszi, e kriminális tettek anyagi haszonszerzés céljából történő elkövetésére pedig komplett bűnszervezetek alakulnak. Ez a társadalomra veszélyt jelentő tendencia csak az embercsempészség bűncselekmény büntetési tételeinek emelésével kezelhető.

Az államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény vagy eszköz megsemmisítését vagy megrongálását indokolt súlyosabban büntetni, ha azt a tiltott határátlépést elősegítő embercsempész követi el, ezért a tervezet a Btk. 353. § (2) bekezdését egy ezt biztosító c) ponttal egészíti ki.

A 29. - 30. §-hoz

A törvényjavaslat a külön törvényben előírt útdíjfizetési és útdíjbevallási kötelezettség alóli mentesség körét kibővíti a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet során igénybe vett útdíjköteles gépjárművekké. A nyilvántartót az általános szabályok szerint elektronikus úton értesíti az elrendelésre jogosult szerv.

A 31. - 32. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a határátlépéssel kapcsolatos bűncselekmények esetén a kiutasítás a Btk. vonatkozó szabálya szerint nem mellőzhető, a Bvtv. módosítása teremt meg a különös méltánylást érdemlő helyzetek figyelembe vételének lehetőségét.

A 33. §-hoz

A módosítás összhangot teremt a Btk. és Bvtv. szabálya között.

A 34-35. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést és jogharmonizációs záradékot tartalmaz.